

Tweemaandelijks mededelingenblad van de Hertogelijke Aarschotse Kring voor Heemkunde v.z.w. 51ste jg., nr. 3, mei 2021

Zetel: Elisabethlaan 103C, 3200 Aarschot - Vlaams Gewest
KBO 0408.014.464 - RPR - Rechtbank van Leuven
Website: www.heemkundaarschot.be
E-Mail: secretariaat@heemkundaarschot.be
samenstelling: Eddy Dehond

Het was niet op een Witte Donderdag...

En daar zijn we zeker van, want 8 maart is daarvoor te vroeg op het jaar. Dan zou het op 11 maart Pasen zijn en dat kan niet. Op die bewuste 8 maart in 1796 werden Peter Vanden Broeck en Peter Van Dessel benoemd tot gemeentelijke functionarissen in Begijnendijk, waardoor Begijnendijk voor het eerst als aparte gemeente erkend werd. *Sindsdien is Begijnendijk altijd een gemeente gebleven, ook al werd het grondgebied met de fusie van 1 januari 1977 ingrijpend gewijzigd.* Dit is geen onbelangrijk gegeven, want in ons vorig Mededelingenblad vertrokken we van een gelijkaardig feit, de stichting van de Harmonie, en besloten we onze tekst met de jarige vereniging nog een lang en succesrijk bestaan toe te wensen. Helaas kwamen we hiermee te laat, want de Koninklijke Harmonie was na de viering van haar 175-jarig bestaan stilletjes weggedeemsterd en we vinden de naam ondertussen ook niet meer terug bij de Aarschotse verenigingen.

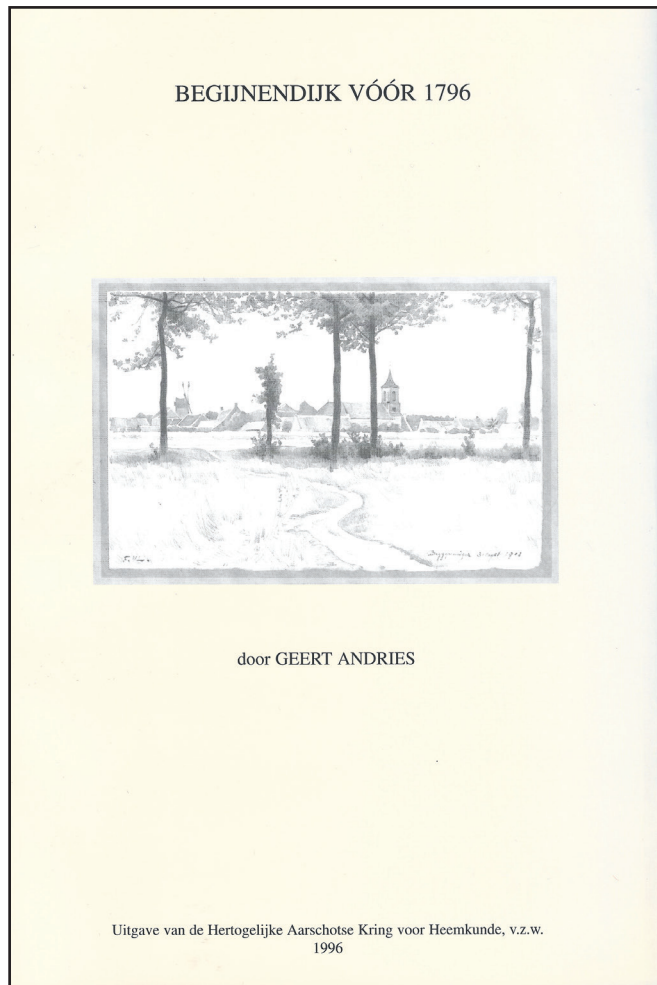
Bij deze willen we ons dan ook graag verontschuldigen voor de door ons gecreëerde verwarring en het feit dat onze heilswens daardoor misschien wat raar ('sarcastisch' werd ons gemeld) overkwam. Dit was uiteraard niet onze bedoeling.

Op kerkelijk vlak behoorde het grootste deel van Begijnendijk in de late middeleeuwen tot de parochie Betekom, net zoals Baal. Vanaf de 16de eeuw vinden we vaak dat Baal en Begijnendijk deel uitmaken van de Aarschotse Onze-Lieve-Vrouweparochie. In 1675 werd het vicariaat Baal opgericht (een soort hulpparochie), waaronder ook een deel van Begijnendijk viel (het deel tot aan de Plankenbrug). Het overige deel van Begijnendijk bleef onder de rechtstreekse bevoegdheid van de Aarschotse pastoor. Op 20 december 1733 werd er in Begijnendijk een gebedshuis ingewijd, maar pas 33 jaar later werd een bedienaar voor deze kapel benoemd, het was de onderpastoor van Betekom, Frans de Persy. Die kreeg het jaar nadien de toelating om in Begijnendijk doopsels toe te dienen, maar huwelijken inzegenen en mensen begraven mocht hij niet, dat bleef nog het voorrecht van de pastoor van Aarschot (alhoewel die uitzonderlijk eens een begrafenis door de Persy toestond). Pas in 1783 kreeg vicaris de Persy echt het begrafenisrecht. Huwelijken heeft hij nooit mogen inzegenen, dat gebeurde in Begijnendijk voor het eerst pas in het najaar van 1789 door vicaris Arnauts. De Persy was het jaar voordien overleden.

Op wereldlijk vlak vormde Begijnendijk samen met Baal het gehucht Nieuwgoed, een naam die reeds in 1409 in gebruik was. Nieuwgoed werd bij de haardtelling van 1526 als een gehucht van Aarschot beschouwd. Vanaf het einde van de 16de eeuw werd Nieuwgoed meestal Baal genoemd, omdat daar de voornaamste woonkern van het gehucht gevestigd was. Rond het midden van de 17de eeuw zijn er reeds aanwijzingen dat de wijken Moorsem en Begijnendijk hun eigen weg

beginnen te gaan. Begijnendijk had dan ook al een eigen, zij het bescheiden bestuur, maar tot een echte afscheiding van Baal kwam het nog niet.

Pas onder het Frans bewind werden er knopen doorgelakt. Onze gewesten kregen een nieuwe administratieve structuur. Maar blijkbaar was de indeling in departementen en kantons wat overhaast gebeurd en men stelde dan ook een aantal gebreken vast. Georges Jean Deneeff, commissaris van het kanton Aarschot, stuurde in februari 1796 een lijst met tekortkomingen in zijn ambtsgebied door aan de commissaris van het departement van de Dijle. Volgens Deneeff zouden Gelrode en Begijnendijk, tot dan toe in feite nog altijd gehuchten van Aarschot, beter als gemeenten beschouwd worden. Regeringscommissaris Boutteville, destijds de hoogste gezagsdrager in ons land, vaardigde al op 8 maart 1796 een arrest uit waarbij hij voor Gelrode en Begijnendijk gemeentelijke functionarissen benoemde.

U vindt alles over de vroege geschiedenis van Begijnendijk uitgebreid terug in het boek van Geert Andries, *Begijnendijk vóór 1796*. Dit boek werd door de heemkundige kring uitgegeven naar aanleiding van de 200ste verjaardag van de erkenning van Begijnendijk als aparte gemeente. Het boek telt 207 blz. en is nog steeds bij de heemkundige kring te koop. Kostprijs: amper 10 €!

Uw HAKVH-lidmaatschap voor 2021!

Beste HAKVH-lid en sympathisant, indien u ondertussen van ons het eerste nummer van ons tijdschrift *Het Oude Land van Aarschot* voor 2021 nog niet hebt ontvangen, hebben we van u voor het nieuwe werkjaar nog geen lidgeld geregistreerd. Na ontvangst van uw lidmaatschapsbijdrage sturen we dit samen met het juni-nummer op. Wacht dan niet langer met het overschrijven van uw lidgeld. U kan dit door storting van het vereiste bedrag op rekening IBAN: BE21 0682 4694 9903, BIC: GKCCBEBB van de Hertogelijke Aarschotse Kring voor Heemkunde, Elisabethlaan 103C, 3200 AARSCHOT, hetzij als:

- Beschermend lid of steunend lid-handelaar: 50 euro
- Ereid: 40 Euro
- Gewoon lid: 30 Euro
- Buitenlands lid: 60 Euro (alleen overschrijvingen via de bank in EURO worden aanvaard; onkosten ten laste van de betaler.)

Als beschermend of steunend lid wordt u vermeld in het mededelingenblad (zie verder) en op onze website. Indien u dit niet wenst, noteert u best "anoniem" bij de mededeling op de overschrijving van uw lidgeld als steunend lid of stuurt u ons een bericht.

Wij danken de volgende steunende handelaars en beschermende leden:

- Aarschotse Gidsenbond p/a Sint-Jobsweg 21, 3221 Nieuwrode
- Altex Interieurs, G. Vandenheuvelstraat 157 – 2230 Ramsel
- Apotheek Luc Bollen, Bogaardenlaan 3 – 3200 Aarschot
- Dhr. Francis Camerlinckx
- Mevr. An Coeck
- Dhr. Isidoor Corbeels
- Dhr. Frans De Cremer
- E.H. Paul Eerlings (†)
- Geassocieerde notarissen Geerinckx & Callewaert, T. De Beckerstraat 42 – 3200 Aarschot
- E.H. Huub Gerits
- Dhr. Johan Goolis – Aarschot Weleer
- Grauwzusters Franciscanessen Rillaar
- Dhr. Alexis Iliens
- Dhr. Roger Janssens
- Kerkfabriek HH. Maria Pieter Antonius Langdorp
- Dr. Jan Laenens, Veerlestraat 1 – 3201 Langdorp
- Dhr. Urbain Lavigne-Vermandel
- Dhr. Dirk Luyten
- Geassocieerde notarissen Michiels, Stroeykens & Pelgrims, Boudewijnlaan 19 – 3200 Aarschot
- Dhr. Everard Nys
- Dhr. Jef Saenen - Verzekeringen Hendrickx
- Dhr. Willy Schroeven (†)
- Dhr. Kris Smets
- Apotheek Jacqueline Smeys, Langdorpsesteenweg 185 – 3201 Langdorp
- Dhr. Steven Tuerlinckx
- Dhr. Vic Valgaeren
- Dhr. René Van De Weyer
- Dhr. Johan Van Rensbergen
- Mevr. Christel Verlinden
- Dhr. Valère Vissenaeken
- Dhr. Jozef Vlummens
- Dr. Paul Willems, Oude Mechelsebaan 272 – 3201 Langdorp